

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่มสังกัด
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

A Study of Problems Concerning the Operation of Educational Quality Assurance of
Primary Education Teacher Bueng Kum Districe under the Office of Bangkok
Metropolis Educational Service Area

ทิฆัมพร สุวรรณ

Thikamporn Suwan

การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: 6253100064.edu@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานคือ อายุ 1-5 ปี อายุ 6-10 ปี และอายุ 10 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวนระดับประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครจำนวน 140 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ทสเกล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษา พบว่า (1) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีปัญหาในระดับน้อย นอกนั้น ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ละด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (2) การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพการศึกษา ครูประถมศึกษา

ABSTRACT

This research contains Purpose for (1) To study the problem level of the educational quality assurance operation of primary school teachers in Bueng Kum District. Under the Office of Education, Bangkok. (2) To compare the level of problems of the educational quality assurance operation of primary school teachers in Bueng Kum District. Under the Office of Education, Bangkok. Classified by work experience is 1-5 years old, 6-10 years old and 10 years old or more. The samples were teachers in elementary level in Bueng Kum District. Under the Office of Bangkok Education, 140 people. The instrument used for collecting the data was a questionnaire which was a 5-point rating scale. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation and One-Way ANOVA.

The study results revealed that: (1) The level of the problems concerning the operation of educational quality assurance of primary teachers of Buengkum District under the Office of Bangkok Metropolis Educational Service Area was moderate in whole and in part. After item analysis, all the aspects included organizing school development plans emphasizing educational quality, monitoring and revising educational quality- the level of the problems was low. Therefore, determining the school's educational standards, managing administration and information system, evaluating educational quality based on the required standards, operating based on the school's development plans and reporting annual educational quality, developing educational quality - the level of the problems of each area was moderate. (2) The comparison results as classified by teachers' work experience, the teachers had different problems at the .05 level of significance. When comparing each side, it was found that the educational standards setting of educational institutions There was a statistically significant difference in the problem level at .05 level of management and information system organization. There was a statistically significant difference in the problem level at level .01 in the form of an educational institution development plan that focused on educational quality. There was a statistically significant difference in the problem level at .01 level. There was a statistically significant difference in the problem level at .05. In the field of education auditing and reviewing There was a statistically significant difference in the problem level of .05 in assessing the quality of education according to the specified standards. There was a statistically significant difference in the problem level at .05 level for continuing education quality improvement. There was a statistically significant difference in the problem level at the 0.05 level.

Keywords: Educational Quality Assurance, Primary school teacher

---

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม ดังนั้นคุณภาพการศึกษา จึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็นผลิตผลของการศึกษา ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเลื่อมล้ำและแตกต่างกันในด้านงบประมาณ คุณภาพบุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียนรวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554: 1)

สภาพการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่ามีคุณภาพและมาตรฐานไม่เป็นที่พึงพอใจของสังคม ระบบการศึกษายังไม่ดี การควบคุมมาตรฐานการศึกษายังไม่ดีพอ การกระจายการศึกษาไม่ทั่วถึงและยังไม่อาจรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาไทยจึงต้องพยายามแสวงหาแนวทางพัฒนาให้การศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัยกระบวนการและผลผลิตเพื่อเตรียมคนให้มีคุณลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี” (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2559: 1) นั่นคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณภาพจะต้องได้ มาตรฐานขั้นต่ำทัดเทียมกันทั่วประเทศจากอดีตถึงปัจจุบัน คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยมีสถานศึกษาบางแห่งเท่านั้นที่ได้รับความนิยมจากผู้ปกครอง เนื่องจากเชื่อถือด้านคุณภาพของแต่ละสถานศึกษา การจัดการศึกษาจึงต้องเร่งพัฒนาให้มีคุณภาพทัดเทียมกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาให้มีความเชื่อมั่น ความศรัทธาแก่ผู้ปกครอง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) เป็นแผนที่ชี้กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาวและมีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ในด้านแนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ อันจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนที่มี “คน” เป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545 : 2) แนวทางที่สำคัญในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาการศึกษาที่ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีการกำหนดสาระบัญญัติไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ด้วยการประกันคุณภาพภายใน ระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 บัญญัติไว้ว่าหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาได้มีการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องรัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมาก

เพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาคนและกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนต้องอาศัยระบบการประกันคุณภาพเป็นกลไกขับเคลื่อน ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของระบบการประกันคุณภาพ ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหลายท่าน เช่น เดมิ่ง มีความเชื่อว่า “คุณภาพเกิดจากภายใน” (Quality comes from within) ไม่ใช่มาจากภายนอก (รุ่ง แก้วแดง, 2544: 104) จะส่งผลให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในหรือประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษาตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กร/ สถานประกอบการที่รับช่วง ผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนักนักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษาต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตามจะต้องได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมนอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, ม.ป.ป.)

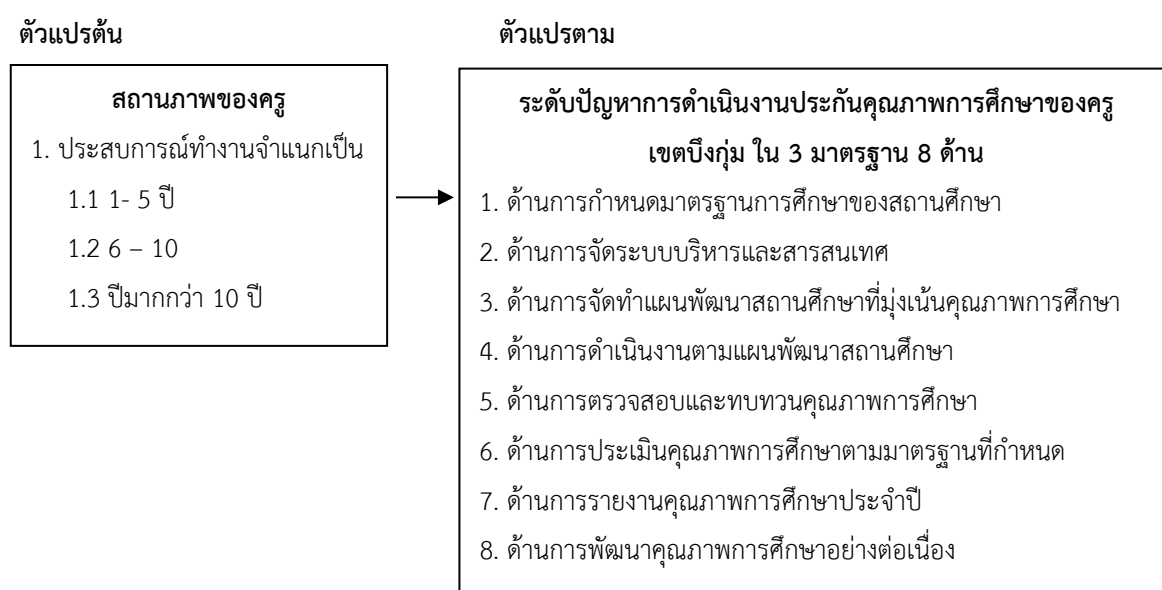
จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูเขตบึงกุ่ม ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแล้วจะมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่โดยคาดหวังว่าผลการศึกษาน่าจะเป็นข้อความรู้ที่เป็นประโยชน์ สามารถทำเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ขอบข่ายการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ 3 มาตรฐาน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561: 7 - 16) 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 3) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา 5) ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 7) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

โดยมีครูเขตบึงกุ่ม ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการจ้ดระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างมาจากตารางของ เครซีและมอร์แกน จำนวน 140 คน ส่วนจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนจาก 8 โรงเรียนในเขตบึงกุ่ม ประกอบไปด้วย โรงเรียนวัดนวลจันทร์ โรงเรียนพิชัยพัฒนา โรงเรียนวัดพิชัย โรงเรียนวัดบางเตย โรงเรียนคลองลำเจียก โรงเรียนคลองกุ่ม (เสรีไทย อนุสรณ์) โรงเรียนประชาสวิตยา โรงเรียนแย้มจาดวิชานูสรณ์ ได้จากการเทียบสัดส่วน เครื่องมือใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปด้านประสบการณ์การทำงานของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งเป็น 8 ด้าน ตอนที่ 1: แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ (Check list)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 140 ฉบับ และได้รับกลับคืนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ยความถี่ร้อยละ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ F - test และเมื่อ พบว่า มีความแตกต่าง วิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ด้าน ในภาพรวม ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.58 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การจ้ดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในภาพรวม พบว่า มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจ้ดระบบบริหารและสารสนเทศ มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มีระดับปัญหาแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครู เขตบึงกุ่ม ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จากสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ประสบการณ์การทำงานที่ใกล้เคียงกัน จึงส่งผลให้ครูเขตบึงกุ่ม มีปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 8 ด้าน โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะในปัจจุบันครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องครูจึงมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักดีว่าการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการบริหารจัดการหนึ่งของการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา ซึ่งครูและบุคลากรทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ คือนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกลไกในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมและประเมินประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงควรจัดอบรมเพิ่มความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ช่อผกา พวงมาเทศ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร พบว่า บุคคลที่เห็นว่ามี ความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน คือผู้บริหารโรงเรียน ส่วนปัญหาพบว่า บุคลากรในสถานศึกษายังไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการวางแผน จากการศึกษาพบว่า มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและทิศทางในการจัดการศึกษาและนำมาจัดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปีโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ส่วนปัญหาในการดำเนินการวางแผน พบว่า บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวางแผนไม่เพียงพอ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูประถมศึกษาเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมมีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของเขตบึงกุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมตามภารกิจปกติที่จะต้องปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของทุกคนทุกฝ่าย จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานนานๆ ได้รับความรู้ ได้พัฒนาตนเองและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จน มีความรู้ความเข้าใจในระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ในทางกลับกันครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย อาจจะยังมีความรู้ความเข้าใจในระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาน้อย จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ ปิยวัฒน์ ต้นถา (2560) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาใน

จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดจันทบุรีจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวลีลักษณะ เพิ่มพูนพานิช (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 พบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดทำสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาและการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ
2. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการกำกับติดตามและประเมิน เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
3. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัญหาในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา. (2556). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา: กรอบและการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับ 1*. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดลองทางวิทยาการ. กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- กล้า ทองขาว. (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2558). การนํานโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติการดำเนินงานช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ. *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 15(4), 20.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2561). *การประกันคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จํารัส นองมาก. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข*. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ช่อผกา พวงมาเทศ. (2553). *สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ณภัทร ศรีพาร์ตัน. (2560). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกองทัพเรือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพฯ.

- นภาพร สิงห์ทัด. (2556). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- นันทพงษ์ วงศ์ประสิทธิ์. (2549). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่**. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บงกช พรหมจันทร์. (255). **การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดลำพูนตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินภายนอก**. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปิยวัฒน์ ตันถา. (2560). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในจังหวัดจันทบุรี**. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ประนอม โอทยานนท์. (2555). **การประกันคุณภาพการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาส ศรีเจริญ. (2560). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพฯ.
- พิเศษฐ ไซสุภา. (2554). **การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินภายนอก ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน**. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2559). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. (2554). **ประเมินคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เรณู ชุ่มวารี. (2553). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมงคลนุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่**. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ละเมียด คำแหง. (2558). **สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี ที่ได้รับการประเมินภายนอก ปีการศึกษา 2546**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.